

Regionale klachtencommissie Wvggz Groningen

Klaagschriftnummer: K/21.0007

De Regionale klachtencommissie Wvggz Groningen behandelt het klaagschrift dat op 19 januari 2021 is binnengekomen bij de klachtencommissie. De klacht is ingediend door klagster. De klacht richt zich tegen de beslissing om verplichte zorg in de vorm van opname in accommodatie, beperking bewegingsvrijheid, separatie, beperking in gebruik communicatiemiddelen en medicatie te starten. En daarnaast is klagster gehinderd om telefonisch contact op te nemen met de patiëntenvertrouwenspersoon. In de klacht is tevens verzocht om schorsing van deze beslissingen. De voor behandeling verantwoordelijke persoon is de psychiater, (verder ook te noemen: verweerder).

Verloop van de klachtprocedure

Het klaagschrift is ontvangen op 19 januari 2021. Klagster heeft in het klaagschrift vermeld dat zij de commissie toestemming geeft voor inzage van haar dossier. Verweerder heeft 20 januari 2021 laten weten gezien het toestandbeeld van klagster niet in te kunnen stemmen met schorsing van de vormen van verplichte zorg. Na beoordeling door de onafhankelijk schorsingspsychiater heeft de klachtencommissie op 21 januari 2021 het schorsingsverzoek gemotiveerd afgewezen. Deze beslissing is zowel telefonisch als schriftelijk aan partijen kenbaar gemaakt. De toelichting van de vervangend patiëntenvertrouwenspersoon is ontvangen op 25 januari 2021. De toelichting op het verzoek tot schadevergoeding is ontvangen op 25 januari 2021. Verweerder heeft op 27 januari 2021 laten weten geen mogelijkheid te zien een schriftelijke reactie op de klacht te leveren voorafgaand aan de zitting, hij zal ter zitting verweer voeren.

Schriftelijke stukken (klachtdossier):

- Klaagschrift inclusief bijlage, dd. 19 januari 2021;
- Toelichting op verzoek tot schadevergoeding dd. 25 januari 2021;
- Toelichting patiëntenvertrouwenspersoon dd. 25 januari 2021.

Partijen hebben een afschrift van elkaars stukken ontvangen.

Inzage van het patiëntdossier van klagster heeft voorafgaand aan de zitting plaatsgevonden. In verband met de maatregelen omtrent het Corona-virus heeft de zitting plaatsgevonden middels een beeldbel-verbinding via Microsoft Teams.

Hoorzitting van 29 januari 2021. Hieraan namen deel:

- klagster, bijgestaan door patiëntenvertrouwenspersoon;
- verweerder.

en voor de klachtencommissie:

- voorzitter klachtencommissie;
- psychiater, lid klachtencommissie;
- klinisch psycholoog, lid klachtencommissie;

Voor de verslaglegging nam de ambtelijk secretaris klachtencommissie, deel.

De inhoud van het klaagschrift en het verweerschrift wordt hier als herhaald en ingelast beschouwd.

De klacht

Klagster heeft, zakelijk en verkort weergegeven, het navolgende naar voren gebracht:

In het verleden heeft klagster drie keer eerder een positieve psychose gehad. Bij de eerste positieve psychose zag klagster zichzelf als een heks op de brandstapel gegooid worden.

Nu is zij een soort van positieve heks, er is geen reden meer om haar op de brandstapel te gooien. Toen klaagster door zes agenten van de politie thuis werd opgehaald was ze daar erg van geschrokken en werd ze bang. De positieve psychose versterkten deze gevoelens van angst. Toen zij bij het CBL werd binnengebracht heeft ze geschreeuwd uit angst.

Klaagster was niet van plan om zichzelf of anderen iets aan te doen, zij had haar droom waarin dit speelde besproken met haar zus. Deze heeft dit echter compleet verkeerd opgevat. Kort voor de opname was er geen sprake meer van slaap- of eetproblemen, klaagster sliep en at weer goed. Klaagster maakte bijvoorbeeld weer lasagne voor zichzelf.

Klaagster had een positieve psychose, zij is van mening dat zij op onterechte gronden en onnodig is opgenomen. Een overmacht van de politie haalde haar uit haar huis en bracht haar naar de kliniek. Na aankomst in de kliniek werd klaagster in de separeer geplaatst. Klaagster heeft twee nachten in de separeer moeten slapen, zij stond hier doodsangsten uit en was bang dat men haar wilde vermoorden. De ernstige nadelen die verweerder beschrijft ziet zij niet. De echte vrienden van klaagster weten wel dat zij af en toe gekke berichten post, die vinden dat prima. Klaagster is van mening dat het sinds de opname eigenlijk alleen maar slechter met haar gaat. Toch is ze wel blij om van sommige waanbeelden af te zijn. Klaagster is bezig met het combineren van het verleden, het heden en de toekomst. Ze schrijft dan veel dingen voor zichzelf op, hier is zij in de separeer ook mee bezig geweest.

Daarnaast heeft klaagster een injectie gekregen met haloperidol in het kader van noodmedicatie, zij vindt dat haloperidol een verouderd medicijn is, dit komt uit 1950 of zo. De medicatie van nu vindt klaagster overigens ook niet oké. De medicatie die zij heeft gehad heeft haar niet geholpen, klaagster vindt zichzelf saai. Zij is van mening dat de medicatie die verweerder heeft voorgeschreven haar normaal maakt, zij vergelijkt het met een batterij waarbij een plus en een min kant is, bij het gebruik van medicatie verblijft klager in het midden van de batterij. Klaagster geeft aan dat de psychose die zij had toen zij thuis was, ook weer was hersteld als zij thuis was gebleven. Dan had zij statisch haar gekregen en uit kunnen vinden hoe en wat en was zij in de plus kant van de batterij gebleven. Omdat zij zelf graag in de plus kant van de batterij verblijft is zij van mening dat dat haar door de medicatie ontnomen wordt zichzelf te zijn.

Na twee nachten kon klaagster naar de afzonderingsruimte. De eerste dagen van de opname (vanaf 8 januari 2021, had klaagster haar telefoon nog wel in eigen beheer. Op 11 januari 2021 is haar telefoon ingenomen omdat er gezegd werd dat zij te veel zaken op Facebook postte die negatief voor haar waren. Klaagster vindt dat het posten van berichten op Facebook valt onder de vrijheid van meningsuiting en de volgers die klaagster heeft, ongeveer 2200, zijn wel gewend dat klaagster af en toe gekke berichten post. De verhalen die zij postte op Facebook zijn waargebeurde verhalen. De telefoon van klaagster was gehackt, zij kon alleen nog maar 112 bellen.

In het klaagschrift is opgenomen dat een onderdeel van de klacht is dat klaagster zou zijn verhinderd om de pvp te bellen, ter zitting geeft klaagster aan dat zij niet meer weet wanneer dit precies is geweest en hoe een en ander zou zijn verlopen. Klaagster kan zich dit niet meer herinneren.

Inmiddels is er volgens klaagster geen sprake meer van een psychose. Volgens klaagster was er voorafgaand aan de opname al geen sprake van ernstig nadeel, en op het moment van de zitting is er zeker geen sprake meer van ernstig nadeel, veroorzaakt door een psychische stoornis, dat verplichte zorg rechtvaardigt.

Verzoek tot schadevergoeding:

Klaagster is van mening dat haar onrecht is aangedaan en dat zij daarvoor door de zorgaanbieder in financiële zin gecompenseerd behoort te worden.

Als gevolg van het normovertredend handelen heeft klaagster tevens immateriële schade geleden.

De pvp hanteert bij de toelichting op het verzoek tot schadevergoeding zich op het onderzoeksrapport van de Universiteit van Amsterdam waarin op basis van relevante rechtspraak een forfaitair stelsel is opgesteld, inmiddels aangepast naar versie 2.0.

De pvp baseert zich op de onderwerpen en aspecten in het kader van:

- artikel 7:3 Wvvgz, tijdelijk verplichte zorg voorafgaand aan een crisismaatregel;
- artikel 8:9 Wvvgz, het verlenen van verplichte zorg ter uitvoering van de crisismaatregel, machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel of de zorgmachtiging;
- artikel 8:11 Wvvgz, tijdelijk verplichte zorg in noodsituaties.

De uitgevoerde verplichte zorg in de vorm van opname in accommodatie, beperking bewegingsvrijheid en medicatie zijn sinds de start van de opname tot aan de zitting van 29 januari 2021 uitgevoerd, dat wil zeggen een periode van 21 dagen. De uitgevoerde verplichte zorg in de vorm van insluiting heeft voor een periode van maximaal twee weken en de beperking in de communicatiemiddelen heeft meer dan twee weken geduurd. De pvp komt tot een verzoek om schadevergoeding van maximaal 7500 euro dan wel een schadevergoeding toe te kennen tot een bedrag dat de klachtencommissie vanuit billijkheid passend acht.

Het verweer

Verweerder heeft, zakelijk en verkort weergegeven, het navolgende naar voren gebracht:

Klaagster is bekend met een bipolaire stoornis en er zou mogelijk opnieuw sprake zijn van een manisch psychotische ontregeling. Familie van klaagster had alarm geslagen. Er was sprake van een toename van de groothedsideeën, klaagster sliep en at niet meer. De zus van klaagster gaf aan dat klaagster had gezegd dat ze haar polsen moest doorsnijden en zichzelf iets zou aandoen. Klaagster werd op 8 januari 2021 door de politie naar de CrisisBeoordelingsLocatie (CBL) van Lentis gebracht. Na beoordeling in de dienst werd klaagster opgenomen met een crisismaatregel. De psychiater van dienst zag een angstige vrouw en beoordeelde dat separatie noodzakelijk was en er werd intramusculair medicatie toegediend.

De volgende ochtend zag verweerder klaagster en is de behandeling gestart door middel van verblijf in de separeer met de deur open om klaagster bewegingsruimte te geven. Verweerder had de hoop dat door de medicatie het toestandbeeld van klaagster zou verbeteren in het weekend en dat klaagster terug kon keren naar de afdeling. Klaagster gebruikte reeds 25 mg quetiapine, zij dacht zelf dat dit voldoende zou zijn. Verweerder was van mening dat haloperidol en promethazine toegevoegd diende te worden om te zorgen voor voldoende verbetering. Later werd geswitcht naar olanzapine en lithium. Vanuit de praktijk is bekend dat mensen met een bipolaire stoornis het zelf erg prettig vinden om aan de plus-kant te zitten, dit gaat echter vaak gepaard met gedachten en gevoelens die in het dagelijks leven problemen geven. Bij klaagster was er sprake van groothedswaanzin en destructieve verhalen. Als voorbeeld noemt verweerder het posten van verhalen op Facebook waardoor klaagster teloorgang over zichzelf afroept. Juist omdat klaagster steeds bezig was met het niet kwijt willen raken van de groothedsideeën en de angst voor de situatie zoals die nu was, probeerde verweerder de afzondering heel langzaam af te bouwen. In de nacht van 10 januari 2021 is geprobeerd om de deur van de separeer volledig open te laten, klaagster ging echter veel sigaretten roken en zocht veelvuldig contact met de verpleegkundigen. Duidelijk was dat dit nog teveel prikkels opleverde.

Op 11 januari 2021 bereikten signalen van familie van klaagster en verpleegkundigen van de afdeling die contact met klaagster hadden via Facebook, dat klaagster veel berichten op Facebook postte. Klaagster was continu overprikkeld. Om een prikkelarme omgeving te bieden is de telefoon van klaagster ingenomen in het kader van verplichte zorg.

Verweerder geeft aan dat er zeker in het begin van de opname bij klaagster geen sprake was van ziektebesef en ziekte-inzicht en erkent dat het beeld zoals geschetst werd niet overeen kwam en komt met hoe klaagster dit zelf zag.

Klaagster “bekogelde” haar vrienden op Facebook met psychotisch gekleurde berichten, klaagster had ideeën over hoe de wereld werd bestuurd en ideeën over Trump. Verweerder is van mening dat klaagster niet in staat kan worden geacht tot een redelijke waardering van haar eigen belangen ter zake.

De familie van klaagster staat achter het beleid dat in de kliniek wordt gevolgd. Zij kunnen zich ook vinden in de verschillende elementen van verplichte zorg, zoals het innemen van de telefoon.

Verweerder is van mening dat de onderliggende gevaren door de stoornis groot zijn. Verweerder wenst voor klaagster dat zij stabiel kan functioneren. Om die reden is ook gekozen om een zorgmachtiging aan te vragen, deze procedure loopt nog op het moment van de klachtzitting. Verweerder benadrukt dat er in de kliniek continu getracht wordt in samenwerking met klaagster te blijven, ondanks het verschil van inzicht. Dit gaat best aardig, wat klaagster ook beaamt.

Door een miscommunicatie tussen het Bureau Geneesheer Directeur van Lentis en het Openbaar Ministerie is er een korte periode geweest dat er geen juridische grondslag was voor verplichte zorg. In de beleving van verweerder werd hem 's ochtends meegedeeld dat de procedure omtrent de crisismaatregel niet goed was verlopen en werd 's middags de nieuwe crisismaatregel afgegeven. De korte tussenperiode is overbrugd door toepassing van tijdelijk verplichte zorg.

Overwegingen en conclusies van de klachtencommissie

Ten aanzien van de ontvankelijkheid en de bevoegdheid

Op grond van artikel 10:3 Wvggz kan de betrokkene, de vertegenwoordiger of een nabestaande van betrokkene een schriftelijke en gemotiveerde klacht indienen bij de klachtencommissie over de nakoming van een verplichting of een beslissing op grond van de in dat artikel opgesomde artikelen uit de Wvggz.

De klacht is gericht tegen de uitvoering door de zorgverantwoordelijke van verplichte zorg, in de vorm van opname in accommodatie, beperking bewegingsvrijheid, separatie, aanbrenge van beperkingen in de vrijheid het eigen leven in te richten, die tot gevolg hebben dat betrokkene iets moet doen of nalaten, waaronder het gebruik van communicatiemiddelen, medicatie, zoals neergelegd in de beslissing van 18 januari 2021. En daarnaast het verhinderen om klaagster contact op te laten nemen met de patiëntenvertrouwenspersoon.

De Regionale klachtencommissie Wvggz Groningen heeft geconstateerd dat er in het geval van klaagster verschillende beslissingen tot verplichte zorg zijn genomen en dat er verschillende crisismaatregelen hebben gelopen.

De klachtencommissie baseert zich vanuit de informatie uit het dossier van klaagster op onderstaande maatregelen en beschikkingen:

- ✓ Op 8 januari 2021 02:54 werd een crisismaatregel verleend op grond van artikel 7:1, eerste lid van de Wvggz, geldig tot en met 11 januari 2021 02:54;
- ✓ Op 11 januari 2021 werd om 14:00 uur een mededeling verplichte zorg in noodsituaties gedaan voor wat betreft de beperking in het gebruik van de communicatiemiddelen;
- ✓ Op 12 januari 2021 om 14.45 uur werd tijdelijk verplichte zorg voorafgaand aan de crisismaatregel ingezet;
- ✓ Op 12 januari 2021 om 16:48 werd een crisismaatregel verleend in het kader van artikel 7:1 eerste lid Wvggz, geldig tot 15 januari 2021 16:48 uur;
- ✓ Op 14 januari 2021 werd een machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel verleend voor de duur van drie weken, geldig tot en met 4 februari 2021.

Omdat sprake is van verschillende relevante periodes ten aanzien van de verplichte zorg zal hieronder onder A, B en C ingegaan worden op de verplichte zorg gedurende die periodes.

A. de periode van 8 januari 2021 tot en met 11 januari 2:54 uur.

De Regionale klachtencommissie Wvggz Groningen constateert dat de beslissing van 8 januari 2021 in het kader van artikel 8:9 lid 1 en 2 voor de periode 8 januari tot en met 11 januari 2021 02:54 uur terecht is genomen. De verplichte zorg in de vorm van opname in accommodatie, separatie, beperking bewegingsvrijheid en medicatie voldoen aan artikel 3:3 en 3:4 Wvggz. Voor wat betreft de separatie gaat het voor klaagster over de eerste paar dagen van de opname, van 8 tot en met 10 januari 2021.

De klachtencommissie begrijpt dat de opname, daarop volgende separatie, beperking in de bewegingsvrijheid en toegediende medicatie, althans het onder drang geven van medicatie, voor klaagster een ingrijpende ervaring was, zeker omdat klaagster ervan overtuigd lijkt te zijn dat zij weliswaar een psychose heeft of had, maar dat die positief was.

De klachtencommissie is van oordeel dat de beslissing tot verlenen van genoemde vormen van verplichte zorg over de bovengenoemde periode terecht is genomen. Uit de stukken en dat wat op de zitting is besproken komt naar voren dat er geen andere middelen (meer) voorhanden waren om het ernstig nadeel dat er wel was, weg te nemen, dat de toegepaste vormen van verplichte zorg doelmatig moeten worden geacht en in verhouding met het te bereiken doel.

De klachtencommissie verklaart deze onderdelen van de klacht **ongegrond**.

B. De periode van 11 januari 2021 02:54 uur tot 12 januari 2021 14:45 uur

Van 11 januari 2021 02:54 tot 12 januari 2021 14:45 was er echter geen geldige grondslag voor verplichte zorg omdat op dat moment geen crisismaatregel meer van kracht was. De beslissing tot beperking in communicatiemiddelen (de telefoon) bij wijze van verplichte zorg in noodsituaties d.d. 11 januari had derhalve ook geen grondslag. De klachtencommissie verklaart de onderdelen voor de klacht voor zover het de uitvoer van de verplichte zorg in de periode 11 januari 2021 02:54 tot 12 januari 2021 14:45 gezien het ontbreken van de juridische grondslag in deze periode **gegrond**.

C. De periode vanaf 12 januari 2021

Vanaf 12 januari 2021 14:45 uur gold eerst tijdelijk verplichte zorg voorafgaand aan een crisismaatregel, vanaf 16:48 uur die dag was weer een crisismaatregel van kracht en vanaf 14 januari 2021 een machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel.

Bij het ingaan van de crisismaatregel op 12 januari 2021 heeft verweerder ook (weer) de beslissing genomen in het kader van artikel 8:9 lid 1 en 2 Wvggz tot toepassing van verplichte zorg tijdens de crisismaatregel. Deze beslissing voldoet net als de beslissing verplichte zorg die tijdens de eerdere crisismaatregel gold, aan de regels conform artikel 3:3 en 3:4 Wvggz.

Datzelfde geldt voor zover het gaat over de verplichte zorg in de vorm van beperking in het gebruik van communicatiemiddelen. De beslissing om hiertoe over te gaan is naar het oordeel van de klachtencommissie terecht genomen en voldoet aan de regels. In tegenstelling tot klaagster is de klachtencommissie met verweerder van oordeel dat dit noodzakelijk was om ernstig nadeel af te wenden.

De Regionale klachtencommissie Wvggz Groningen verklaart de onderdelen van de klacht over de uitvoering van verplichte zorg in de vorm van opname in accommodatie, beperking bewegingsvrijheid, beperking in communicatiemiddelen en medicatie in de periode vanaf 12 januari 2021 14:45 uur **ongegrond**.

Ten aanzien van het klachtonderdeel over de verhindering om contact op te nemen met de pvp heeft de commissie begrepen dat dat klaagster ter zitting dit onderdeel van de klacht heeft ingetrokken nu zij heeft aangegeven zich dit niet meer kan herinneren. Voor zover dat niet zo bedoeld werd kan de commissie dit onderdeel van de klacht niet beoordelen omdat klaagster dit in het geheel niet heeft onderbouwd en ter zitting heeft aangegeven dat ze hier geen herinnering aan heeft.

Verzoek tot schadevergoeding

Gelet op het feit dat er voorafgaand aan de zitting geen schriftelijk verweer is gevoerd waardoor het voor de Raad van Bestuur onvoldoende helder was waarop de reactie op het verzoek tot schadevergoeding gebaseerd kon worden, acht de klachtencommissie het wenselijk het verzoek tot schadevergoeding te behandelen nadat de schriftelijke beslissing ten aanzien van de klacht aan partijen kenbaar is gemaakt.

De Regionale klachtencommissie Wvggz Groningen zal de Raad van Bestuur vragen naar aanleiding van de Beslissing op schrift te reageren op het verzoek tot schadevergoeding.

De reactie van de Raad van Bestuur zal vervolgens aan klaagster voorgelegd worden. Na ontvangst van de reactie van klaagster zal de Regionale klachtencommissie Wvggz zich beramen op de uitspraak op het verzoek tot schadevergoeding en deze reactie in een aparte schriftelijke beslissing aan partijen doen toekomen.

Beoordeling

De Regionale klachtencommissie Wvggz Groningen verklaart de klachtonderdelen over het toepassen van verplichte zorg in de vorm van opname in accommodatie, separatie, beperking in de bewegingsvrijheid, medicatie en gebruik van de communicatiemiddelen **ongegronnd** daar waar het de periodes 8 januari 2021 02:54 tot 11 januari 02:54 en 12 januari 2021 14:00 tot 20 januari 2021 betreft en **formeel gegronnd** daar waar het de periode 11 januari 2021 02:54 tot 12 januari 14:00 betreft.

De klacht over het geen contact op kunnen nemen met de pvp wordt beschouwd als ter zitting ingetrokken door klaagster en voor zover dat niet zo is bedoeld, kan deze niet worden beoordeeld.

Vervolg

Conform artikel 10:7 Wvggz kan betrokkene, de vertegenwoordiger, de zorgaanbieder of een nabestaande van de betrokkene nadat de beslissing door de Regionale klachtencommissie Wvggz Groningen is genomen, een schriftelijk en gemotiveerd verzoekschrift worden ingediend bij de Rechtbank Groningen ter verkrijging van een beslissing op de klacht.

Aldus gegeven te Winschoten op 29 januari 2021, door de voorzitter, en de leden, in aanwezigheid van de ambtelijk secretaris.

ambtelijk secretaris klachtencommissie

Secretariaat:

Regionale klachtencommissie Wvggz Groningen
Postbus 128
9470 AC ZUIDLAREN

Deze uitspraak is verstuurd op 12 februari 2021.